

SXEDIO.H89

19.4.1956: Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ ΖΕΚΚΙΑ ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΙ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΤΩΝ Ε. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ, Γ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗ, Κ. ΠΑΡΤΑΣΙΔΗ ΚΑΙ Ζ. ΦΙΛΙΠΙΔΗ ΓΙΑ ΠΑΡΑΝΟΜΥΗ ΚΡΑΤΗΣΗ (ΧΑΜΠΕΑΣ ΚΟΡΠΟΥΣ) ΚΑΙ ΑΠΟΦΥΛΑΚΙΣΗ ΤΟΥΣ

Ο Δικαστής Ζεκκιά απέρριψε την αίτηση των Εζεκία Παπαϊωάννου, Γ. Γ. του ΑΚΕΛ, των δημάρχων Λάρνακας Γ. Χριστοδουλίδη και Λεμεσού Κώστα Παρτασίδη και του αξιωματούχου της ΠΕΟ Ζαχαρία Φιλιππίδη για απόλυση τους σε έφεση "Χάμπεας Κόρπους".

Το δικαστήριο αποφάνθηκε ότι ήταν αναρμόδιο να εξετάσει την αίτηση.

Επίσης αρνήθηκε να δώσει τη συγκατάθεση του για να προσκληθούν να δώσουν μαρτυρία οι τέσσερις αιτητές ως και ο Κυβερνήτης της Κύπρου Σερ Τζων Χάρτιγκ.

Είπε ο δικαστής Ζεκκιά στην απόφαση του:

"Μπροστά στο δικαστήριο βρίσκονται τέσσερις αιτήσεις "Χάμπεας Κόρπους" των κ.κ. Ε. Παπαϊωάννου, Γ.Γ. του ΑΚΕΛ, Κώστα Παρτασίδη, δημάρχου Λεμεσού, Γ. Χριστοδουλίδη, δημάρχου Λάρνακας και Ζαχαρία Φιλιππίδη, βοηθού Γ.Γ της ΠΕΟ.

Επειδή οι αιτήσεις είναι ταυτόσημες σχετικά με τα νομικά σημεία και τα γεγονότα εξετάσθηκαν μαζί.

Υπάρχουν, επίσης, μπροστά στο δικαστήριο δυο ξεχωριστές αιτήσεις ή μια για να προσέλθουν οι αιτητές στο δικαστήριο και να δώσουν ένορκη μαρτυρία κι η άλλη για να κληθεί ο κυβερνήτης να προσέλθει στο δικαστήριο και ν' αντεξεταστεί σχετικά με το περιεχόμενο της ένορκης δήλωσης του. Η τύχη των δυο αυτών αιτήσεων είναι στενά συνδεδεμένη με τις κύριες αιτήσεις και έτσι εξετάσθηκαν σε συνδυασμό με αυτές. Η απόφαση θα καλύπτει και τις δυο αυτές αιτήσεις.

Συνεχίζοντας ο κ. Ζεκκιάς, αφού αναφέρθηκε

λεπτομερειακά στο ιστορικό της κράτησης των αιτητών καθώς και στο περιεχόμενο των ενόρκων δηλώσεων είπε:

"Οι αιτητές στήριξαν την αίτηση για την απόλυση τους πάνω σε τέσσερα σημεία:

"Το πρώτο σημείο είναι ότι τα διατάγματα κράτησης δεν είχαν υπογραφεί από τον κυβερνήτη, αλλά από το διοικητικό γραμματέα κ. Σάϊκς. Είναι γεγονός ότι σύμφωνα με το νόμο περί ερμηνείας, ο διοικητικός γραμματέας δεν μπορεί να υπογράψει παρόμοια διατάγματα, αλλά ο κανονισμός 2 (2) των Κανονισμών Έκτακτης Ανάγκης όταν ερμηνευθεί ορθά δίδει τέτιο δικαίωμα στον κ. Σάϊκς, έτσι το πρώτο σημείο της αίτησης δεν ευσταθεί.

Το δεύτερο σημείο είναι ότι στα διατάγματα κράτησης δεν αναφέρεται ο τόπος της κράτησης και ότι τα διατάγματα αυτά, δεν εξεδόθηκαν ύστερα από διαταγές, όπως προνοείται από τον σχετικό κανονισμό 6 των Κανονισμών έκτακτης ανάγκης. Είναι γεγονός ότι οι σχετικές διαταγές εκδόθηκαν και δημοσιεύθηκαν στην επίσημη εφημερίδα της κυβέρνησης την επομένη ημέρα μετά την έκδοση των διαταγμάτων κράτησης. Κατά τη γνώμη μου, αυτό αποτελεί αρκετή σύμμορφωση με τις πρόνοιες των πιο πάνω κανονισμών.

Αναφορικά με το σημείο ότι ο τόπος της κράτησης, δεν αναφέρεται η απόφαση γι' αυτό δεν είναι κάτι τόσο εύκολο. Η παράλειψη αυτή είναι ατυχής και θλιβερή. Κατά τη γνώμη μου, ο προσδιορισμός του τόπου κράτησης είναι αναγκαίος με βάση τον κανονισμό, αλλά δεν είναι απαραίτητη προϋπόθεση, εγκυρότητας του διατάγματος. Πρέπει σε τέτοιες περιπτώσεις να εξεταστεί ποιος ήταν ο σκοπός του νομοθέτη.

Στο σημείο αυτό ο κ. Ζεκκιά αναφέρθηκε σε διάφορες αγγλικές αποφάσεις και συνέχισε: "Συμφωνώ ότι το σημείο αυτό δεν είναι ζήτημα τυπικό, αλλά φρονώ ότι σε μια παρόμοια νομοθεσία, εκείνο που απαιτάται είναι απλώς η ουσιώδης σύμμορφωση, με τις

πρόνοιες του νόμου και οπωσδήποτε σ' αυτή την περίπτωση οι αιτητές δεν επηρεάσθηκαν δυσμενώς από την παράλειψη.

Προχωρώντας ο κ. Ζεκκιά έκαμε διάκριση μεταξύ της παράλειψης σ' αυτή την υπόθεση και σε μια αγγλική υπόθεση. Πρόκειται για την περίπτωση ενός ιατρικού πιστοποιητικού, όπου παραλείφθηκε να σημειωθεί η διεύθυνση του τόπου της ιατρικής εξέτασης ενός ψυχοπαθούς.

Στην αγγλική υπόθεση, είπε ο κ. Ζεκκιά, ο νόμος προνοούσε για ειδική φόρμα ιατρικού πιστοποιητικού. Πάνω σ' αυτή έπρεπε να φανεί η τέτια διεύθυνση, στην παρούσα υπόθεση δεν υπάρχει καθορισμένη φόρμα διατάγματος κράτησης. Έτσι η αίτηση απορρίπτεται και σ' αυτό το σημείο.

Για το τρίτο σημείο, ότι δηλαδή ο κυβερνήτης στο διάταγμα κράτησης εκφράζει διαζευτικά τους νόμους κράτησης των αιτητών, δεν υπάρχει τίποτε το αντικανονικό με βάση παρόμοιες αγγλικές υποθέσεις.

Τέλος στο τέταρτο σημείο των αιτητών υπάρχει, ο ισχυρισμός ότι ο κυβερνήτης δεν εξέτασε κάθε περίπτωση χωριστά, έτσι που να καταλήξει στο συμπέρασμα, ότι οι αιτητές έπρεπε να κρατηθούν. Κατά τη γνώμη μου, η ένορκη ομολογία του κυβερνήτη, όπου τονίζεται πως αυτός εξέτασε με προσοχή κάθε υπόθεση, θέτει τέρμα και σ' αυτό το επιχείρημα των αιτητών.

Το δικαστήριο δεν μπορεί να υπεισέλθει στον τρόπο που σκέφτεται ο κυβερνήτης σε παρόμοιες υποθέσεις.

Αλλά και αν ακόμη υποθέσουμε ότι το δικαστήριο είχε το δικαίωμα να υπεισέλθει τι απέδειξαν οι αιτητές. Οι αιτητές κυρίως βασίσθηκαν πάνω στην ισχυριζόμενη ανεπάρκεια των λεπτομερειών που έδωσε σ' αυτούς και τους άλλους κρατούμενους η συμβουλευτική επιτροπή.

Είναι πρώτα, πρώτα αμφίβολο κατά πόσο μπορούν οι αιτητές να βασισθούν στις λεπτομέρειες που δόθηκαν σε άλλους κρατούμενους, αναφορικά με τις

λεπτομέρειες που δόθηκαν στους ιδίους τους αιτητές, αναφέρουν ότι αυτοί ήταν αξιωματούχοι του ΑΚΕΛ. Οπως είναι γνωστό, το ΑΚΕΛ κηρύχθηκε ταυτόχρονα με την κράτηση τους παράνομο για το λόγο ότι επιδιόταν σε ανατρεπτικές ενέργειες, σύμφωνα με το διάταγμα προγραφής που εκδόθηκε.

Όλοι οι αιτητές φαίνεται ότι ήσαν επιφανείς ηγέτες του ΑΚΕΛ και συνεπώς θεωρήθηκαν υπεύθυνοι για τις ενέργειες του ΑΕΚΛ πριν από την προγραφή του, αν για σκοπούς ποινικής δίωξης οι λεπτομέρειες αυτές δεν ήταν αρκετές, για την περίπτωση διαταγμάτων κράτησης ήταν αρκετές.

Ωστόσο οι λεπτομέρειες που δίδονται από τη συμβουλευτική επιτροπή δεν είναι απαραίτητα πλήρεις.

Σε αγγλική υπόθεση όπου βρέθηκε ότι οι λεπτομέρειες που δόθηκαν ήταν λαθεμένες, δεν επηρεάστηκε το διάταγμα κράτησης του ενδιαφερομένου προσώπου.

Αναφέρθηκε επανειλημμένα στην υπόθεση αυτή η περίπτωση προσώπου (πρόκειται για τον μ. Γ. Χριστοφόρου που πιστεύεται ότι πέθανε. Γι' αυτό εκδόθηκε διάταγμα κράτησης, καθώς και σε άλλες περιπτώσεις που τείνουν κατά την άποψη των αιτητών να αποδείξουν ότι έγιναν λάθη στην έκδοση των διαταγμάτων κράτησης. Δεν αποδείχθηκε όμως ότι έγιναν λάθη στην περίπτωση των τεσσάρων αιτητών.

Το δικαστήριο αυτό δεν μπορεί να αποδεχθεί την απόπειρα των αιτητών για να το πείσουν να υπεισέλθει σε έμμεσο τρόπο στην εξέταση ζητημάτων που δεν είναι της αρμοδιότητος του, γι' αυτό η αίτηση των αιτητών απορρίπτεται.

Όσον αφορά την αίτηση τους να προσέλθουν για να δώσουν ένορκη μαρτυρία, απορρίπτεται και αυτή, γιατί η προσέλευση τους στο δικαστήριο δεν ήταν αναγκαία και θ' αποτελούσε πρωτοφανή περίπτωση για παρόμοιες αιτήσεις.

Τέλος η αίτηση για την προσαγωγή του κυβερνήτη απορρίπτεται. Είναι γεγονός ότι ο

κυβερνήτης δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση, σε αναγκαία περίπτωση, να κληθεί και να δώσει μαρτυρία, αλλά στην περίπτωση αυτή η προσαγωγή του δεν θα ωφελούσε σ' οποιοδήποτε σκοπό γιατί ο κυβερνήτης, με βάση τους κανονισμούς έκτακτης ανάγκης, δεν είναι υποχρεωμένος να παρουσιάσει δικαιολογίες για τις λεπτομέρειες των λόγων της κράτησης, ούτε και να πει πάνω σε ποιες πηγές έχει βασίσει την έκδοση των διαταγμάτων κράτησης, ωστόσο η προσέλευση του κυβερνήτη στο δικαστήριο σε παρόμοια υπόθεση θα ήταν πάλι πρωτοφανής.

Η αίτηση των τεσσάρων απορρίφθηκε αλλά η δικαστική διαδικασία δεν τέλειωνε γιατί ήταν αποφασισμένοι να υποβάλουν νέα έφεση, αν χρειαζόταν, ακόμα και στο Ανακτοσυμβούλιο στη Βρετανία.

Οι τέσσερις ακελιστές προχώρησαν τελικά στην υποβολή έφεσης στο Ανώτατο Δικαστήριο και την άκουσαν ο Αρχιδικαστής Σερ Ερικ Χάλλιναν και ο Εφέτης Κ. Ζαννετίδης.

Ωστόσο και οι δυο τώρα δικαστές πήραν την ίδια απόφαση: Απέρριψαν την έφεση και πάλι.

Εκδίδοντας την απόφαση του ο Αρχιδικαστής Χάλλιναν είπε (Χαραυγή **31.5.1956**):

1. Ως προς το πρώτο σημείο, ότι δηλαδή τα διατάγματα κράτησης ήταν άκυρα, γιατί δεν έφεραν την υπογραφή του Κυβερνήτη, το Δικαστήριο βρίσκει ότι σύμφωνα με το άρθρο **23** του περί ερμηνείας νόμου, ο Διοικητικός Γραμματέας, είχε το δικαίωμα να υπογράψει τα διατάγματα αντί του Κυβερνήτη.

2. Σχετικά με το δεύτερο σημείο, ότι τα διατάγματα ήταν άκυρα γιατί δεν αναφερόταν σ' αυτά το μέρος κράτησης το Εφετείο συμφώνησε με το Πρωτόδικο Δικαστήριο, ότι "μ' όλο που τα διατάγματα έπρεπε να αναφέρουν το μέρος εντόπισης και μ' όλο που παράλειψαν να τον αναφέρουν, η παράλειψη δεν επηρεάζει την εγκυρότητα των διαταγμάτων".

3. Οσον αφορά τον τρίτο λόγο, ότι ο Κυβερνήτης έδωσε διαζευτικά τους λόγους της σύλληψης των

κρατουμένων χωρίς να δώσει ποιο από τους λόγους πίστευε, το Εφετείο συμφώνησε με το Πρωτόδικο Δικαστήριο ότι δεσμεύθηκε από την απόφαση **LEES** στην Αγγλία που γνωμοδοτούσε ότι τίποτε δεν εμποδίζει την τέτοια πράξη.

Σχετικά με τον τέταρτο λόγο, ότι δηλαδή ο Κυβερνήτης δεν εξέτασε τις υποθέσεις των αιτητών όπως θα έπρεπε και προσεκτικά, το Εφετείο αποφάνθηκε ότι "το βάρος της απόδειξης αυτού του ισχυρισμού πέφτει αποκλειστικά στους αιτητές, που δεν κατόρθωσαν να το μετατοπίσουν στο Στέμμα, είναι πιθανόν σε μερικές περιπτώσεις, ο Κυβερνήτης να βασίστηκε σε λανθασμένες πληροφορίες, αυτό όμως δεν σημαίνει ότι και στις υποθέσεις των αιτητών βασίστηκε σε λανθασμένες πληροφορίες. Οι αιτητές είναι όλοι στελέχη του ΑΚΕΛ".

Αναφορικά με την αίτηση προσαγωγής του Κυβερνήτη στο Δικαστήριο για αντεξέταση, το Εφετείο αποφάνθηκε ότι, "αφού οι αιτητές δεν απέδειξαν εκ πρώτης όψεως" υπόθεση στο τέταρτο σημείο, η πιο πάνω αίτηση τους πρέπει να απορριφθεί".

Όπως πληροφορούμαστε από τους δικηγόρους της υπόθεσης, η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου θα εφεσιβληθεί στο Ανακτοβούλιο".

Οι τέσσερις Ακελιστές επέμεναν και προχώρησαν στην υποβολή έφεσης και στην Αγγλία, αλλά τελικά την απέσυραν στις **19 Οκτωβρίου 1956** κι έτσι τέθηκε τέρμα σε μια υπόθεση που προκάλεσε σάλο.